

ANY XXIX

Puigcerdà, 30 Setembre de 1934

Número 1381

CERETANIA

PERIODIC QUINZENAL

Defensor dels interessos

:: de CERDANYA ::

Preus de Subscripció. 8 pessetes l'any Trimestre, 2 pessetes Número sol: 40 cèntims

LEANDRE PADRENY I CORBELLA

Morí cristianament a Barcelona, el dia 18 del corrent
a l'edat de 50 anys

(A. C. S.)

Els qui el ploren: esposa Engràcia Jubés; fill Lluís; filla política Carme Alberic; germans Joan, Teresa (absenta), Ignàsia i Enriqueta; germans polítics, cosins, nebots i demés família i la raó social "Toll, Rodríguez i Companyia", en assabentar a llurs amistats tan dolorosa pèrdua, els pregunten vulguin recordar-lo en les seves oracions.

Puigcerdà, Setembre del 1934

◆ ◆ L'anunciar a CERETANIA fa prosperar el negoci ◆ ◆

Alexandre BULART i RIALP

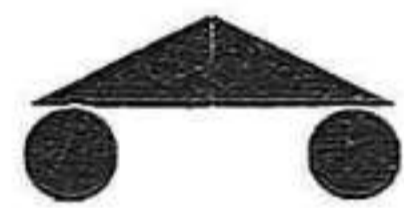
ADVOCAT

PUIGCERDÀ BARCELONA
Plaça de Cabrinetty, 20-3er., 3.ª Balmes, 10 - Entll. Telèfon, 11287.

Els Doctors

ANTONI PAL SOLÉ

i
FRANCESC PANIELLO GRAU

Ofereixen el seu consultori de malalties dels ulls amb llur cirurgia i graduació de la vista.

.....
Visita el primer diumenge de cada mes a l'Hotel Tixaire de Puigcerdà
.....

NOTICIARI

NOVES CONSTRUCCIONS. — S'ha començat la construcció de dos xalets més a l'Urbanització Deulofeu. Son propietat del nostre bon amic Josep Vernis. A aquest pas dintre de pocs anys aquella urbanització oferirà a Puigcerdà un nou eixampli magnífic que serà l'admiració de tots.

L'AVINGUDA DE LA REPUBLICA. — Tothom sap que aquesta avinguda és la carretera de Puigcerdà a Bourg-Madame, la qual és un dels passejos més concorreguts i de més trànsit. Tot aquest estiu ha estat un niu de polsaguera i el seu afermat està completament descarnat. No fa molt temps tinguérem notícia de que per la Direcció d'Obres Públiques de la «província» hi havia el propòsit de procedir al seu enquitranament.

Estàvem contents esperant que vingués el moment de la realització del bon propòsit; i aquest per fi s'ha realitzat. Podem dir als nostres lectors que el tal enquitranament ja està aplicat; però, és un enquitranament de terra i pedres que encara dificulta més el caminar-hi.

I aquest «enquitranament» arriba just fins a la ratlla fronterera, on comença el veritable enquitranat, çó que fa un contrast que ens fa servir de xacota als ulls de tots els que hi passen.

Senyors enginyers dels camins de la «província»: veniu sobre el terreny i us donareu compte de la vergonya que és per a nosaltres i per a vosaltres aquest estat de coses. Per a fer-hi el que s'hi ha fet, més valia deixar-ho com era.

Subhasta voluntària

Els senyors En Miquel Julià, N'Horaci Ruíz i N'Antoni Carrera, en ús de les facultats que els hi confereix l'escriptura d'adjudicació atorgada al seu favor per la senyora Na Josepa Molas i Coch, treuen a subhasta la finca següent: «Una casa situada a la vila de Puigcerdà, carrer d'Espanya, dotada amb mitja pluma d'aigua, assenyalada amb el número 40, de super-

La més alta recompensa

EN L'EXPOSICIÓ INTERNACIONAL DE BRUSSEL·LES
DIPLOMA I CREU D'HONOR

l'ha obtinguda el deliciós «RECORD DE PUIGCERDÀ»

FLOR DE NEU

especialitat de la

CONFITERIA BONET

la qual elabora només dolços de qualitat

DOLÇOS } ESPECIALS
PER AL THE GELATS
PER A COCKTAILS

Les millors marques de VINS, XAMPANYS, LICORS

Confiteria A. BONET - Major, 36 - Telèfon, 47-R.

ficie una àrea i vuitanta centiàrees, amb quatre portes al carrer d'Espanya i tres al Passeig del 10 d'Abril, composada de planta baixa i quatre pisos alts i falsa, que confina per la dreta entrant, Sur, amb casa de Ramon Salvat i dels hereus de Josepa Arró, al fons, Est, amb el Passeig del 10 d'Abril, a l'esquerra, Nord, amb casa dels hereus d'Anastasi Ginesta i pel front Oest, amb l'expressat carrer d'Espanya».—Inscrita al Registre de la Propietat en el volum 730 de l'Arxiu, llibre 53 de l'Ajuntament d'aquesta vila, fulla 39, finca número 1485, inscripció 1.ª—Dita subhasta es celebrarà a la Notaria de En Joaquim Piñol de Puigcerdà, el dia vinticinco d'Octubre prop vinent i hora de les onze, baix les condicions següents:

1.ª—El tipus de dita subhasta serà el de seixanta mil pessetes.

2.ª—No s'admetrà cap postura que no arribi al dit tipus.

3.ª Els licitadors hauran de dipositar en dita Notaria abans de l'hora assenyalada per la subhasta, el deu per cent de l'esmentat tipus fixat en la condició primera precedent.

4.ª—L'adjudicatari o rematant es farà càrrec de la finca amb el gravàmen que representa l'usdefruit de la meitat indivisa de dita finca, propi de la senyora Na Teresa Coch i Artigas.

5.ª—Els títols de propietat estaran a disposició dels licitadors a l'esmentada Notaria, amb els quals s'haurà de conformar el rematant.

6.ª—Dintre el termini de tres dies, a comptar des del de la subhasta, el rematant o adjudicatari ve obligat a firmar escriptura de compra-venda, entregant al comptat el preu pel qual s'hagi fet el remat, essent-li d'abonament la quantitat consignada per pendre part a la subhasta, segons la condició tercera precedent. En cas de no atorgar l'escriptura dintre dit termini

de tres dies, perdrà el rematant la quantitat consignada als efectes expressats.

Puigcerdà, vinticinco de Setembre de mil noucents trenta quatre.

Miquel Julià. A. Carrera.--H. Ruíz

Família de Barcelona que resideix en aquesta Vila, hostatjaria nen o nena de 3 a 10 anys que li convingui passar l'hivern a Puigcerdà Tracta com de família, habitació solejada. Inútil presentar-se si sofreix malaltia contagiosa.

RAO: en aquesta impremta.

MALALTA.— La senyora Ramonaxo de Macià i els seus fills, han emprés el seu retorn cap a Barcelona, cridats per l'estat greu de la virtuosa senyora Macià de Bonaplata. Desitgem un prompte restabliment a la distingida dama quin nom està intimament lligat amb el ressorgiment de la vila

DIDA

per a criar a casa seva es necessitarà cap a mitjans de Novembre.

Raó en aquesta Impremta.

ACCIDENT MORTAL. Dijous, a les obres que Na Rita Casamitjana efectua a la seva casa del carrer Flo-

rensa, tingué la dissort de caure d'una bastida el paleta Sadurní Brillas Gràcia, veí d'aquesta vila i molt conegut per els seus serveis al Casino Ceretà Les greus ferides rebudes l'hi ocasionaren la mort hores després, a l'Hospital. Deixa vídua i dues filletes a les que junt amb demés familiars des d'aquestes columnes els hi enviem la nostra més sentida condolença.

PROFESSEUR DE FRANÇAIS

Progreso, 4 - 2.º PUIGCERDA

ATROPELLAMENT.— El dia 22 l'auto de la matrícula G E 4904 atropellà a Enric Caballero i Nicolàs, de 35 anys, magullant-li un peu. El ferit fou portat a l'Hospital. El fet ocorregué a la plaça de Salmeron.

PROFESSORA ALEMANYA, anglès, francès i espanyol busca ocupació.

RAO: en aquesta impremta.

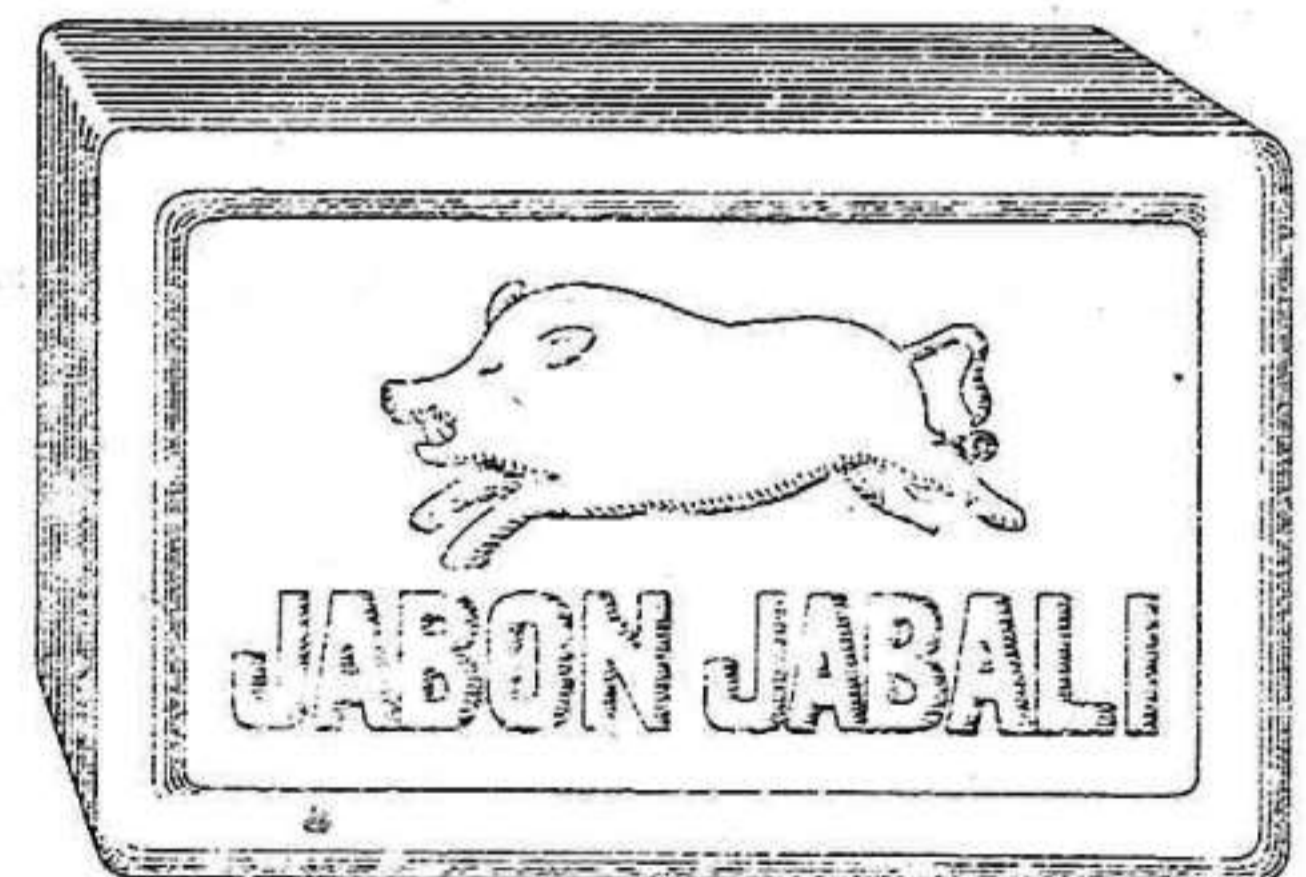
NOU BAR.—Amb el nom de «Bar Puigcerdà» s'ha obert un nou establiment al carrer de la Llibertat 42.

Desitgem a la nova empresa que el negoci li marxi bé i que pugui anar prosperant.

sabons

BARANGÉ

duren més
renten millor

Automobilistes:

La preparació d'una bateria nova requereix certs cuidados els quals solament pot oferir-vos la Delegació Oficial de

Auto-electricidad, S. A. Espanya, 42

on es preparen amb procediments AUTOBAT les legítimes i insuperables BATERIAS AUTOBAT als preus de 95 i 140 pessetes les de 6 volts, 90 ampers

Adresseu-vos a J. REGUANT, electricista. - Espanya, 42 PUIGCERDA

Gran Cursa Ciclista Internacional

Tal com anunciarem en la nostra última edició es celebrà el diumenge, dia 23, aquesta gran prova. Com estava previst l'èxit assolit, sobre-passà en gran manera la cursa anterior, així amb premis com amb corredors; de premis es recollí prop de 700 ptes. i arribaren a 32 els corredors inscrits. La prova consistia en donar 8 voltes en el circuit: Puigcerdà, Ur, Bourg-Madame, Puigcerdà, que feia un total de 67 quilòmetres 760 metres.

A les 3 en punt de la tarda i davant d'una gran gentada, es donà la sortida a la Plaça del Herois a 30 corredors. Un cop arribats al passeig de la sèquia sofreix una caiguda Tort que més tard l'obliga a abandonar. Passa per Bourg-Madame un escamot de 10 o 12 corredors que va allargant se a mida que van pujant la penosa costa de la carretera de l'estació. Passa primer a la 1ª volta Pau Mill seguit a pocs segons de Barrinat, de Martínez i Espinosa. Rodríguez, futur guanyador, passa a 8 lloc. A la segona volta és també Mill el primer d'arribar a la meta, seguit d'Espinosa i Barrinat. Rodríguez passa ja en 4 lloc amb 28 segons de retard solament. Martínez que anava 5 trencà a deu metres de la meta una roda veient-se obligat abandonar. A la 3ª volta passa primer Barrinat seguit d'Espinosa. Mill passa 3. A la quarta volta, meitat de la cursa, passen així: 1. Rodríguez seguit a un segon d'Espinosa, que ja sembla fatigat; Barrinat a 3 segons; Pau Mill a 50 segons. A la 5ª volta Rodríguez augmenta la ventatge a Barrinat que ja ha passat a Espinosa. Rodríguez a la 6ª porta

ja 1 m. 10 s. d'avantatge a Barrinat, així com també a la 7ª. Al lloc on estava instal·lada la meta (Avinguda del Dr. Piguillem) després d'aquesta volta s'omplènà de gent de cap a cap tota desitjosa de poguer veure d'apropr quin era el guanyador i tributar-li una ovació. Per fi es sentiren uns aplaudiments llunyats çó qu'anunciava l'arribada dels braus corredors. Al poc apareix al començament del passeig un corredor sol. Es Rodríguez. Passa per entre les dues parets formades pels nombrosos espectadors, i en mig d'una frenètica ovació. Als 30 segons, i també en mig d'una salva d'aplaudiments arriba Barrinat.

CLASSIFICACIO GENERAL

1. Ramon Rodríguez, de Caixans, 67,760 qu. amb 2 h. 26 m. 30 s. a una mitjana de 29'930 l'hora.
2. Bonaventura Barrinat, de Maranges, amb 2 h. 27 m.
3. Pau Mill, d'Alp, amb 2 h. 30 m.
4. Vicens Espinosa, de Les Escaldes, amb 2 h. 33 m. 2 s.
5. Joan Nicolau, de Puigcerdà, 2 h. 37 m. 44 s.
6. Josep Rovira, de Puigcerdà.
7. Antoine Guerrero, d'Ur.
8. Antoni Castañer, de Puigcerdà.
9. Llorenç Reig, de Puigcerdà.
10. Ramon Cerdà, de Bellver, i fins a 17 classificats.

Cal fer un elogi especial dels corredors Josep Rovira i Llorenç Reig que amb la seva curta edat, 16 anys el primer i 14 el segon, acabaren la cursa classificant-se 6 i 9 respectivament, cosa que no pogueren fer els

que es creuen veritables corredors i tenen pretensions d'allistar-se per anar a fer la volta a Catalunya.

En nom de la comissió organitzadora, donem les més expressives gràcies a tots aquells que moral o materialment han col·laborat a l'èxit d'aquesta cursa i en particular als organitzadors del control de Bourg-Madame, que amb tan zel s'ho prengueren i tant contribuïren a fer realçar la cursa.

J. Postius

La portada d'aigües

El Foment del Turisme ens comunica que, segons informes de darrera hora rebuts del Diputat a Corts per aquesta circumscripció, senyor Melcior Marial, el projecte de proveïment d'aigües a Puigcerdà, Caixans i Vilallobent ha estat ja aprovat per l'Ordenació de Pagaments del Ministeri d'Obres Públiques, mancant ara l'aprovació del Ministre, que podria tenir lloc aquesta mateixa setmana si es pot prescindir de l'informe del Consell d'Estat.

En Ramon Salvat i Palomera

El dia 16 passat traspassà aquest excel·lent ciutadà, a l'edat de 78 anys. Era un dels pocs defensors que ens resten de la vila en els setges carlins, durant els quals fou greument ferit, essent condecorat pel seu exemplar comportament.

En Ramon «Fuster», com l'anomenàvem familiarment, era un home de convicció, bon republicà laic i el seu enterrament fou civil. Bé podem dir que tot Puigcerdà l'acompanyà a la seva darrera estada, retent-li així merescut homenatge.

Reposi en pau l'home, el bon ciutadà i rebin els seus familiars el nostre sentit condol.

RECADER directe de Puigcerdà i sa Comarca a BARCELONA

P. GABAÑACH

dies de sortida de PUIGCERDA: DIMARTS i DIVENDRES a la de la tarda
dies de sortida de BARCELONA: DIMECRES i DISSABTES a les 6 de la tarda

ENCARRECS:

PUIGCERDA
LLIBERTAT, 42 - Teléfon 108,

BARCELONA
RECH, 73 - Teléfon 15028
PETXINA, 6 - Teléfon 17622

SERVEI RÀPID - PREUS ECONÓMICS

Del meu dietari íntim

UNA JUGUESCA

—Bon dia per al vostre tiró amb naps! — em digué en Blanch, fill de l'il·lustre escriptor català l'Adolf Blanch, conseller del Consolat d'Espanya a Brussel·les

—Es propi per a un dinar de família —vareig respondre li, rient i satisfet.

Estàvem a la cuina de la meva pensió junt amb en Garrellà, el cuiner «Cecil», nascut a Andorra, català de soca-arrel, mestre en l'art de la bona manduca i enamorat de la gastronomia catalana. En Garrellà estava en torn de festa aquell dia i es prestava a regalar-nos aquella jornada amb un saborós tiró amb naps de Cerdanya. Hi anava de per mig una juguesca. Gairebé un cas d'honra. El prestigi de la bona taula catalana.

N'era en Kicherer el causant. Holandès, aferrat a la seva, discutidor, bon gastrònom, sempre — a cada àpet — parlava dels ànecs i les oques de la seva terra i dels plats succulents que sabien cuinar-s'hi.

—Prou! — vareig fer-li a les postres d'un dels dinars quotidians — Va una aposta. Fem una juguesca. Vull que proveu un plat típic d'una de les comarques catalanes. La Cerdanya. Es tiró amb naps —això vareig pronunciar-ho en català— o sigui un plat en que hi entre l'ànec i un tubèrcul que qualifico únic al món pel lloc de la cullita.

—Us acceptaré l'aposta... Però... Poso una condició; que l'ànec l'haig de portar jo... Que sé jo com són els ànecs de la vostra terra!...

—Home, els ànecs de la meva terra són com els ànecs de tot arreu. Però, fixeu-vos que no es tracta precisament de l'ànec, sinó del guisat que s'ha de fer amb l'ànec. Heus ací el secret del nostre plat. Mireu. Cal que l'ànec no passi d'un any. Cosa tendra, eh?... Ben pensat anirà millor que en porteu dos d'ànecs. Un serà servit a taula de la manera que volgueu; l'altre ho serà d'acord amb les normes culinàries del nostre tiró amb naps de Cerdanya... Fet?

—D'acord—contestà l'holandès allargant-me la mà.

Kicherer era un gormant de la bona

cuina i ja d'avenç estava enllaminat. Preveia un succulent àpet. I no s'equivocà. Tot seguit vareig posar-me d'acord amb en Garrellà. El xicot s'ho va prendre a la vaienta.

—Haurem de veure en Bosch —em digué l'eixerit cuiner— pel vi ranci, aquell gotet de vi ranci que fa cantar la salsa. Ha d'ésser d'aquell de la bota del recó.

Cap a visitar en Bosch, magatzemista de vins espanyols amb establiment al «boulevard» Auspack. En Bosch, fill de Sant Sadurní d'Anoia, ens oferí dues ampolles, per a beure-les, sucant-hi uns préssecs que acabava de rebre de casa seva. Però, imposà una condició que ell també volia participar del gaudeamus.

—Si, home, si —li respongué en Garrellà. La qüestió que ens donguis un vi ranci d'aquells que retornen un mort.

El llard, els naps i les herbes flairoses haurien d'ésser també autèntics. A escriure tot seguit. Als quinze dies de l'aposta ens trobàvem aqueferats a la minúscula cuina de la meva dispensa preparant el tiró motiu de l'aposta. Kicherer ho tafanejava amb els ulls que li reien de golafreteria.

—A veure —li va demanar en Garrellà — tingueu també una participació directa a la facècia. Agafeu aquests naps que estan en remull. Peleu-los i talleu-los en creu cada un.

El tiró a la cassola, esquarterat, anava fent la xup-xup, cobert amb una cullerada de llard i fent-li companyia un tall de pernil magnífic.

—Va bé això, minyons —deia engrescat en Garrellà—. Vinga aquell gotet de vi ranci. Ah, salau! Hi cantaran els àngels. Apa! Una remenadeta. Ara som-hi per un altre cantó. Blanch, fes-me un feixet amb una fulla de llorer, quatre brots de farigola i un xic d'àpit. Molt bé! Vinga'n aquests dos tomàtecs i aquesta ceba. Veiam... la mitja lluna... el morter... Prepareu una cullerada de farina ..

No hi ha res com el tiró

El tiró és el millò

Ben fet amb naps de Cerdanya

cantava en Garrellà donant-se-les de tenor.

—Ara anem a escumejar el greix.

—Molt ben fet—manifestà Kicherer A mi el greix de l'ànec m'agrada barrejant-hi confitura.

—Confitura?... — feu en Garrellà mirant de cap a peus a Kicherer. No teniu mala confitura vos!... Aquest greix servirà per a fer-hi una escudella de pagès que us en llepareu els dits

—I què és l'escudella de pagès?—preguntà intrigat Kicherer.

—Bé! No em destorbeu queestic amb feina de compromís.

Per fi, després d'una acurada condimentació, el tiró amb naps estava a punt de solfa. Quina flairança! Se n'hi anaven els ulls i la boca s'obria impulsada per l'apetit.

—A taula! A taula! —exclamaren en Blanch i en Bosch a l'hora— Nois! Som-hi, que aquest tiró en diu: Ménja'm!

I el tiró amb naps tingué un èxit boig. L'espetec de l'ampolla del xampany terral —sorpresa i atenció d'en Bosch— ens entusiasmà encara més En Kicherer, dempeus, aixecà la copa.

—Visqui el tiró amb naps — els mots «tiró amb naps» pronunciats amb un accent català d'Holanda ens enriolà fortament. Creuant-se de braços Kicherer continuà:

—Vosaltres, rieu tan com us plagui, però jo, home seriós com li pertoca a un fill de les vores del Zuiderzée, us dic que com a bon patriota proclamo l'excel·lència de les nostres mantegues, dels nostres formatges i dels nostres ànecs. Però, senyors, cal reconèixer — modulà solemniament— que aquests ànecs nostres són ben dignes dels vostres naps de Cerdanya!

Una ovació amb repicada de culles contra les copes, culminà les eloqüents paraules de Kicherer que, seriósament, altra vegada dempeus, donà un visca al tiró amb naps que corejàrem tots els començals amb la tonada d'en Garrellà

No hi ha res com el tiró

El tiró és el millò

Ben fet amb naps de Cerdanya

I amb una joia sorollosa acabàrem aquella jornada gastronòmica patriòtica

ALEXANDRE BULART I RIALP

La Cerdanya d'abans guerra

(Memòries d'un estiuejant)

III

Cap al tard a La Guingueta

A començaments del segle XIX, una dama francesa, capriciosa, la duquesa d'Angoulème, néta de Lluís XVI, que viatjava pel Pireneu, en arribar a la palanca del Raúr, preguntà al seu gentilhome què éren aquelles barraques que sorgien d'entre els matolls de vora el riu. El gentilhome, amant, feu la indagació i, en retornar, digué a la dama:

—*C'est un bourg, Madame.*

Si l'anècdota de l'origen del nom oficial de La Guingueta no és veritat, és almenys enginyós. Per sobre de tot i de tots els noms oficials, el caseriu edificat a l'altra banda del pont internacional, era conegut per tothom amb el nom de «La Guingueta».

La Guingueta tenia aquell vell prestigi de les viles que formen en temps de revolucions amables refugis de conspiradors. Bé és cert que La Guingueta no havia mai amagat Madames de Staël, ni poetes revolucionaris que alternessin els comesos de les conspiracions amb l'escriure versos a les estrelles. Però si que havia vist princeses autèntiques, com donya Blanca de Borbó, germana del pretendent a la corona d'Espanya, seguida d'un brillant estol de nobles, que deixaven quan fugien, les armes a l'altra costat de la palanca. Hi havia vist estols d'emigrants lliberals, fugitius, passejar llurs rostres maltissos, en companyia de dames amb tirabuixons, i ulls orlats de febre revolucionària.

A començaments de segle, La Guingueta havia perdut completament la patina groga de vella estampa romàntica. Les rutes nacionals que la lligaven amb Toulouse i Perpinyà, la convertien en un suburbi de la capital francesa. A més, tenia fil directe de telègraf i de telèfon amb Paris. I corresponsals dels magatzems de «La Samaritaine» i del «Louvre», i *receveurs d'impots* i *d'enregistrement*. Enfi, tot el caire mercantilista i burocràtic de l'Estat francès. Una vileta terriblement burgesa, i grisa com un rebut de contribució.

La única nota original i vistosa, al costat dels *Débit de Tabac*, dels *Café* i de les *Epicerie*, éren els cartells virolats de les grans cases industrials franceses. Allò era una bogeria de colorines. Començava a França el temps de la gran «réclame». «Cycles Bergougnan», «Verre Dubonnet», «Chocolat Louit», «Je ne fume que Le Nil», «Apéritif Bhyrr» i una altra infinitat de noms que us restaven clavats a la clepsa i a la retina. Una altra nota original la donava també el campament de gitanos acampat tot l'estiu davant de la *Mairie*. Semblava que era sempre la mateixa caravana. Vivien entorn de les *roulotes* pintades de verd i allí cuinaven i allí feien la seva *toilette*. Pels marges del Segre pasturaven els cavalls nafrats i els rucs esquelètics, obligats a certes hores de la jornada a prendre el bany en les aigües del riu, a cops de batonades.

Malgrat el presumir de Saillagouse, *chef-lieu de canton*, La Guingueta era la cèl·lula vital de la Cerdanya francesa. Això explicava el prestigi del seu *Maire*, Mr. Cot, un vellet simpà-

tic, amo d'una botiga d'articles indefinits i exposats a uns aparadors que no sentien mai la influència de les modes. El *Maire* de Bourg-Madame tampoc canviava mai. A ell mateix li feia l'efecte que ja havia nascut *maire* i que mai podia deixar d'ésser-ho. Això provava la poca ambició política dels seus conveïns.

Els dies de festa grossa a La Guingueta éren el 14 de Juliol i la Fira a l'Octubre. Per la Fira, la gentada que omplia el carrer gran —encara no era batejat amb el nom de «Boulevard Lax»— era composta especialment de tractants de bestiar baixats del Capcir o vinguts de l'Ariège, i negociants espanyols arribats de Verdú, de Salàs o d'Organyà. Amb els marxants de les parades venien els venedors de «merlingots» i alguna vegada, uns cavallets destartelats amb una orga vella.

La festa del 14 de Juliol era la festa republicana. Il·luminacions, «drapeus» arreu; els uns de llustrina i els altres, els oficials, de seda amb serrells daurats; cafès abarrotats de gent de la Cerdanya francesa i balls a tot drap. Si La Guingueta hagués tingut una dotzena més de *douaniers*, de *gendarmes* o de *cantoniers*, fins hauria pogut fer una parada militar. Però, éren massa pocs per a atrevir-se a fer una cosa com calia.

Els forasters que visitaven La Guingueta per primera vegada, sentien l'emoció d'anar a l'extranger. Trobar-se amb els barcelonins de la colònia davant de cal Sauquet, o de cal Grau o de cala Fageola, i fer una estona de tertúlia, era com donar-se un bany d'europèisme per a contar-ho a les amistats. Algún n'hi havia de tan ignorant, que creia que a l'altre costat del pont, la terra i els homes i els gossos éren diferents dels d'Espanya. Quan veia que tot era igual i que fins l'entenien parlant català, i que no podia lluir el seu accent francès après a l'Institut, se'n tornava amb una fonda desil·lusió.

L'encant principal de la visita del foraster a La Guingueta, era el passar d'amagat el flascó de perfum, les pastilles de sabó o les tauletes de xocolata. Alguna senyora atrevida s'arriscava a passar uns metres de seda sota les enagües emmidonades. Mentres ella s'arramengava darrera del taulell, el botiguer francès li assegurava que els carrabiners éren força condescendents. Però, malgrat aquelles seguretats, el cor de la contrabandista batejava fortament dintre de la cotilla, mentres al marit, per por de la «multa», li agafaven forts tremolins a les cames. La penetració detectivesca dels carrabiners era escassa. El frau sempre passava o el deixaven passar; i si es descobria era perquè les galtes de la contrabandista s'enrojolaven o perquè el nen o la nena feia una pregunta indiscreta al moment de passar per davant de la «casilla».

Camí de Puigcerdà, els xalets de Can Grau i de Can Mata, esplèndides cases senyoriales voltades de parcs ombrius i d'hortes abundoses de pereres, éren lloc de reunió de les famílies que estiuejaven a Cerdanya. A mig camí de la costa, en Junoy, l'«Emilio», com li dèiem familiarment, posseïa del temps del seu pare, dos xalets voltats de marroniers i de tells cendrosos. Eren el refugi amable i sibarític dels seus amics polítics, republicans o monàrquics, car, per en Junoy, el primer afecte era el de l'amistat. Un estiu es trobaven hostatjats

a la torre gran en Morayta, en Salmeron, en Morote i en Lerroux. Quadrumvirat republicà, inofensiu, amablement vigilat per la policia de la frontera. A la torre petita hi tenia allotjada a la senyora Weyler, esposa del general, amb els seus fills, el gran dels quals, anomenat «Fernandito», pujava cada matí a l'Estany amb sabatilles i monocle a donar pa als ànecs.

Fóra dels revolucionaris, de quan en quan també arribaven a La Guingueta altes personalitats. Un cap-al-tard d'aquells estius, després de la guerra de Cuba, baixava d'un cotxe que menava en Marian Rivera un senyor de bigoti i perilla blancs. Era el general Azcàrraga, ex-president del Consell de Ministres d'Espanya, el qual passava una temporada a Ró,

hoste del general Rivera. El general Rivera era un cerdà antic, car, havia estat governador militar de Puigcerdà, quan Puigcerdà tenia guarnició. Aquella mateixa tarda es trobava també a La Guingueta un altre personatge: Mr. Delcassé, que acabava de dimitir la cartera d'Afers Extranjeros de França. Com un senzill burgès, es passejava amb la seva filla pel carrer principal de La Guingueta, curiosejant per les botigues. Passava l'estiu en el seu magnífic *chateau* d'Ax-les-Thermes, des d'on dominava la vall de l'Ariège i els contraforts del Puymorens i de la «Porteille Blanche». En l'amable soledat d'aquella mansió, l'home devia descapdellar els plans diplomàtics per la futura guerra. X. Y. Z.

Els noms de dos carrers

En la nostra darrera edició donàvem compte del «bateig» de dos carrers de la nostra vila, demanant que se'ns informés sobre els noms dels mateixos.

La nostra demanda ha merescut una ràpida resposta de l'Ajuntament, la qual agraïm i publiquem a continuació

«Molt ens complau que hagin despertat l'interés dels nostres vilatans els noms donats a dos carrers de la Vila, els quals no en tenien; i hem de fer constar també que aquests noms no són pas estrangers a la nostra terra; ambós foren fills il·lustres de Cerdanya:

FRANCESC DE SANS I DE GODOL

Fou un il·lustre Puigcerdanès que en l'any 1590 fou nomenat doctor del Consell de Catalunya, va ésser además del Consell Suprem d'Aragó i Membre dels Tribunals del Regne d'Aragó; va morir a Madrid l'any 1612 i les seves despulles es conserven a a Sant Francesc el Gran.

PERE DE CANAL

Nasqué a Bolvir l'any 1650 i quan en 1707 els francesos pretenien apoderar-se de Puigcerdà fou ell qui al front dels valents vilatans i dels pocs soldats que tenia a les seves ordres enardí a tots, aconseguint que els francesos es retiressin vençuts sense haver pogut entrar a la nostra Vila, i després de deixar sobre el camp bon nombre de morts.»

FABRICA DE BEGUDES CARBONIQUES
GASEOSES - SIFONS

FRANCESC DAFIS

ELABORACIO ACURADA amb maquinària moderna i productes
de primera qualitat

DIPOSITARIA DE LA CERVESA "MORITZ"

FABRICA: Carrer de Florensa - DESPATX: Revolució, 27-Tel. 64

P U I G C E R D A

EL PARELL

El jou damunt la testa, fermats a la carreta,
avancen ben calmosos els bous del vell Joan.
No vencen sa ardidesa ni els anys ni la fatiga,
feixucs per la vellesa, segueixen sempre avant.

Avancen ben calmosos damunt la dura ruta
seguint-ne les petjades dels cops que hi han passat
i es clouen ses parpelles en somnis d'enyorança
dels anys de juvenesa, de força i llibertat.

Ben junts, prop de la mare, seguint la verda prada,
manyacs, saltironaven... vivien a pleret.
Ben junts, camí de l'aigua, per hortes i marjades,
lleugers i espantadissos fugien del vailet.

Mes ai! els dies volen, i el temps de juvenesa
per més que ara l'enyorin per ells s'ha ben perdut.
De tota sa ufanía sols tenen l'ardidesa
que els dona, plens de xacres, cert aire de virtut,

i el jou damunt la testa, fermats a la carreta
avancen ben calmosos els bous del vell Joan.
No vencen sa ardidesa ni els anys ni la fatiga...
feixucs per la vellesa, segueixen sempre avant.

JOAQUIM ARNAL I ARANA

SERA VERITAT?

Té la Cerdanya, entre molts altres, un greu problema a resoldre; el de lograr que la carretera de la Collada de Toses sigui transitable tot l'any, com ho son actualment, gràcies als avenços de la maquinària, altres colls més alts i de pitjors condicions climatològiques.

Ja l'any 1930, en ocasió d'ésser Sub-Secretari d'Hisenda el senyor Badia, logrà aquest que s'adquirís una màquina de treure-neus, que per deixadesa d'Obres Públiques de la «província» no entrà en servei fins l'hivern passat, resultant una cafetera. Enguany, esperonats pels cinc mesos d'incomunicació soferts la temporada passada, hom ha remogut cel i terra per a procurar obtenir una solució pràctica i definitiva; cal agrair les gestions que ha portat a cap el diputat senyor Badia, i darrerament els senyors Puig Pujades i diputat senyor Marial, el qual ha fet saber haver lograt del Ministeri d'Obres Públiques l'adquisició immediata d'un aparell neteja-neus complet amb destí a la Collada de Toses, i quin cost diu que s'eleva a 200.000 pessetes.

Sortirem a la fi amb la nostra? Estem tan escamats...

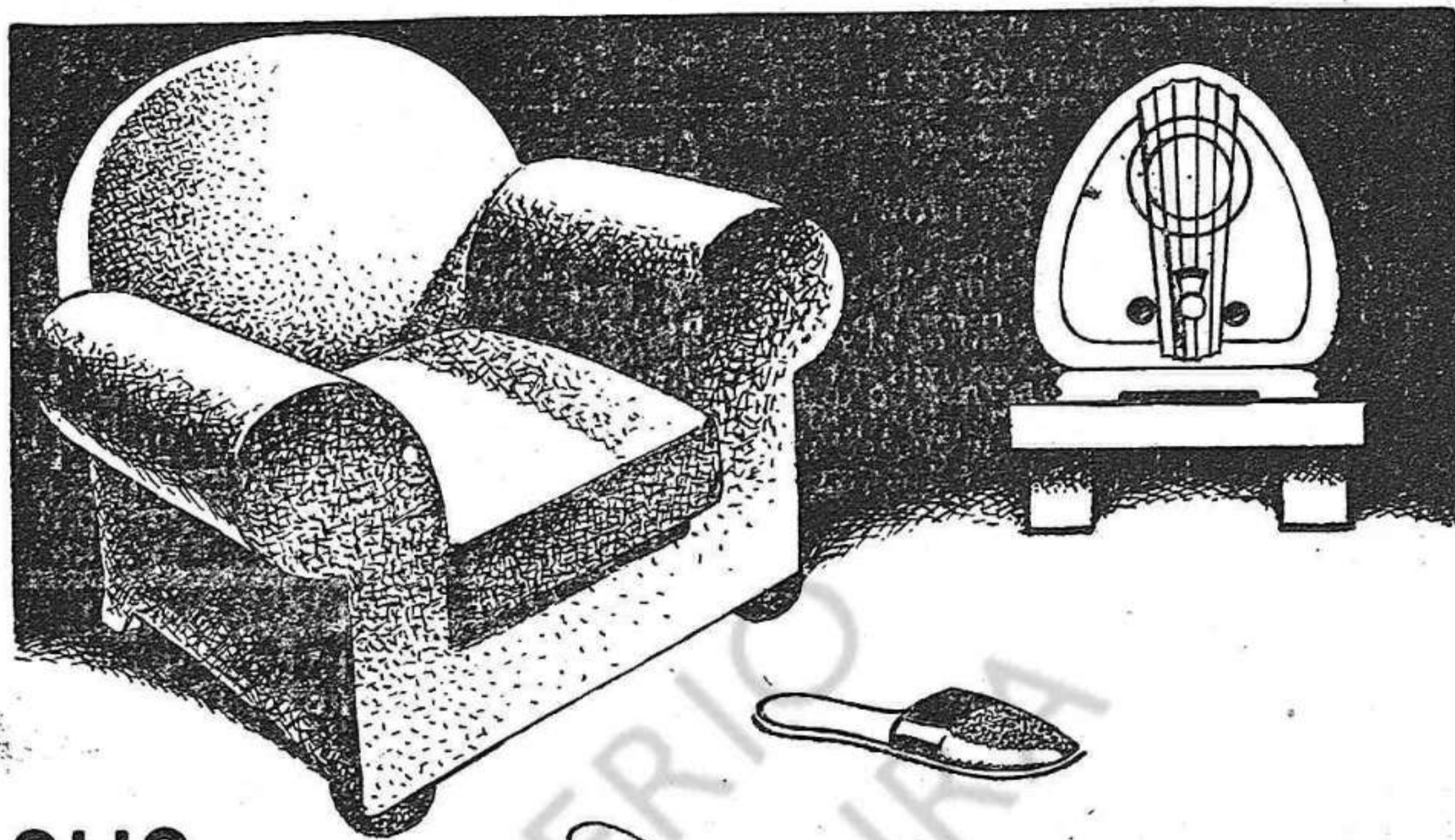
NOTICIARI

AVIS —El «Casal Cerdà Autonomista», amb motiu de la represa de les tasques parlamentàries, es complau avisant als seus socis i als electors i amics de Lliga Catalana a Cerdanya que vulguin comunicar-se directament amb els Diputats d'aquella Entitat, que, a partir de la data estarà oberta la seva Secretaria (Major, 4, primer pis) tots els dissabtes de 6 a 8 de la tarda i els diumenges al matí de 11 a 12.

TRENS SUPRIMITS. — A partir de demà, dia 1er. d'octubre, deixaran de circular, entre Puigcerdà i Barcelona, els trens següents:

El descendent, que sortia de Puigcerdà a les 18'55.

L'ascendent, que arribava a Puigcerdà a les 9'55.

SUS
ZAPATILLAS...

Y LA RADIO

Para qué salir de casa en la noches frías... Con toda comodidad puede Vd. escuchar su música predilecta, óperas, zarzuelas, etc., y no sólo las emisoras nacionales, sino las extranjeras, contribuirán a hacerle más confortable su descanso. Pida una demostración de los nuevos receptores.

PHILIPS

A «SUPERINDUCTANCIA» PARA 1934

al Representante

J. REGUANT

Calle de la Libertad PUIGCERDA

ESPECTACLES. —Després de les magres sessions de cinema de tarda durant l'estiu, sembla ara que el públic torna a concorre-hi enlloc de dedicar la tarda al passeig.

Les empreses preparen llur temporada 1934-35 i anuncien pel·lícules de gran èxit i modernes. En el Teatre del Círcol anuncien per al diumenge vinent, com a sessió inaugural de temporada, la moderna producció de nova tècnica, «El hombre invisible» de la qual tan s'ha ocupat la premsa.

DEFUNCIO. El dia 18 morí a la

Ciutat Comtal el nostre paísà Leandre Padreny i Corbella. Era natural d'Aja i comptava cinquanta anys.

Rebi la seva esposa, fill i demés familiars l'expressió sincera del nostre condol.

TEMPS. —Per ara preveiem una tardor agradable; si bé les nits i matinades són un xic fredes, durant el dia tenim temps excel·lent amb bon sol.

Durant la quinzena que acabem hem tingut alguna lleugera plujada, que influí a refrescar la temperatura.

MIDA OPORTUNA. — En virtut de l'informe fet per el zelós Inspector de Sanitat Veterinària de la Frontera senyor Ruíz, es personà a Puigcerdà l'Inspector Provincial del Ram per a procedir al sacrifici i destrucció dels 4 o 5 caps de bestiar malalts de la peri-pneumonia infecciosa declarada a la Comarca.

Amb aquesta mida tan oportunament practicada s'ha eliminat l'únic «focus» existent pel que l'alarma que s'ha aixecat contra la nostra esplèndida ramaderia quedi esvaïda, així com per font autoritzada podem declarar que no hi ha lloc a poder creure en cap ulterior propagació.

Es amb satisfacció que donem aquesta nova per a desfer propagandes i rumors interessats i en justa defensa d'un dels interessos més vitals de Cerdanya.

GOSSOS. — Dies passats vàrem veure pels nostres carrers una camioneta molt ben guarnida dels Serveis Sanitaris de la Generalitat la tasca de la qual fou la caça de gossos «indocumentats». Molt ens agradà la mida, doncs, a Puigcerdà aquest bestiar, gairebé tot inútil i molest, ens fa pensar en Turquia on a certs indrets fins tenen veneració per ell. Creiem

que aquí, no tenen necessitat de mossegat a ningú per a poder viurer, doncs, les despulles de bestiar que abunden al plà d'Ur, són suficients per a mantenir-los lluent encara que les persones sentin la fetor. Però, la camioneta al·ludida, ha sortit de Puigcerdà carregada amb dos cans, acompanyats d'un mosso d'esquadra i nosaltres encara veiem el vagabondatge perillós i indecent de tots els gossos sense morrelló que hi havia, naturalment, menys els dos «indocumentats» que s'han endut.

EXAMENS. En els darrers exàmens celebrats a l'Institut de Segon Ensenyament de La Seu d'Urgeil han estat aprovats els alumnes següents: Josep M.ª Vila, Dolors Sicre, Romà Bertran, Montserrat i Olga Sampere, Gabriela Caralps i Jesús Cadefau. També a l'Universitat de Zaragoza ha estat aprovat l'alumne Joaquim Piñol.

En felicitar als alumnes, ens cal fer-ho particularment al seu professor senyor Carles Bellsolà, el qual ha tingut la satisfacció de veure aprovats tots els alumnes per ell preparats.

FESTA MAJOR. — El dijous passat es celebrà amb concurrència de molts forasters la típica festa dels Sants

Metges a Caixans. La tan aplaudida orquestra Hesmont fou l'encarregada de la part musical i va satisfer plenament a tots els oïents.

La festa fou molt divertida.

GARATGE — MAGATZEM
per llogar, Rambla del Casino
Inf. Procurador R. PLANAS

DEFUNCIO. — A l'edat de 69 anys morí el dia 27 del corrent Na Ramona Arnau de Torà

A l'acte de l'enterrament hi concorregué molta gent, cosa que no és d'extranyar tenint en compte que la finada i la seva família compten amb grans simpaties a la nostra vila.

Rebin el seu espós i els seus fills i demés familiars l'expressió sincera del nostre condol.

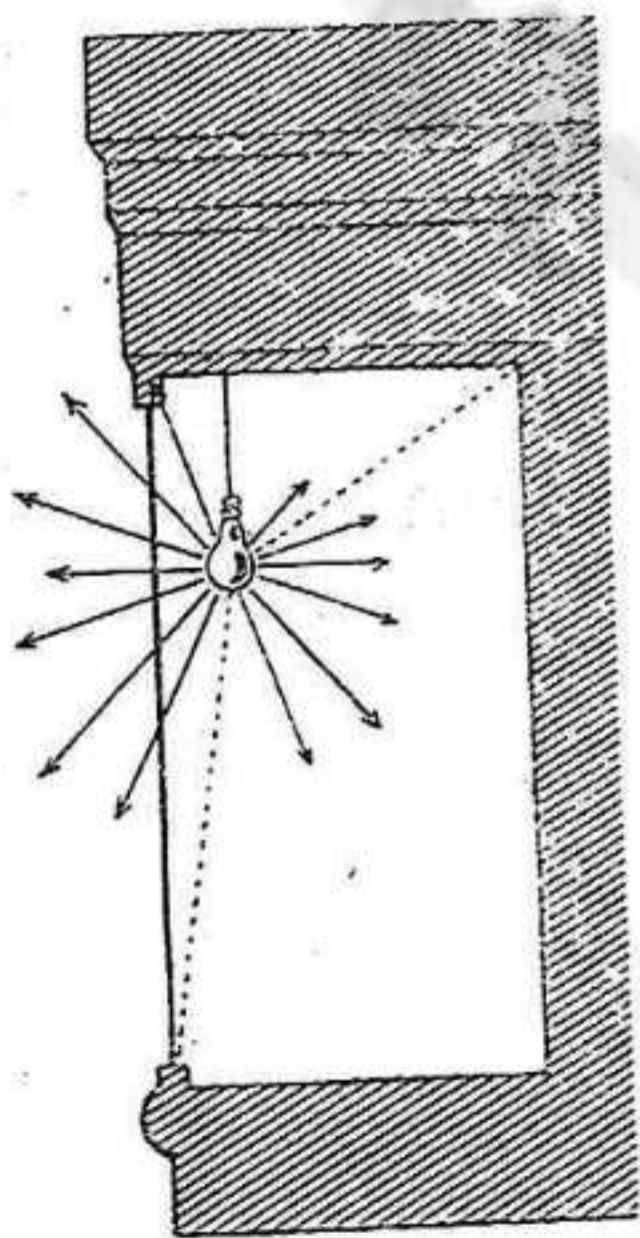
NEXIMENT. — El jove matrimoni Busquets-Molas ha tingut la satisfacció de veure nèixer el seu primer infant que és una xamosa nena.

Rebin els pares la nostra enhorabona més sincera.

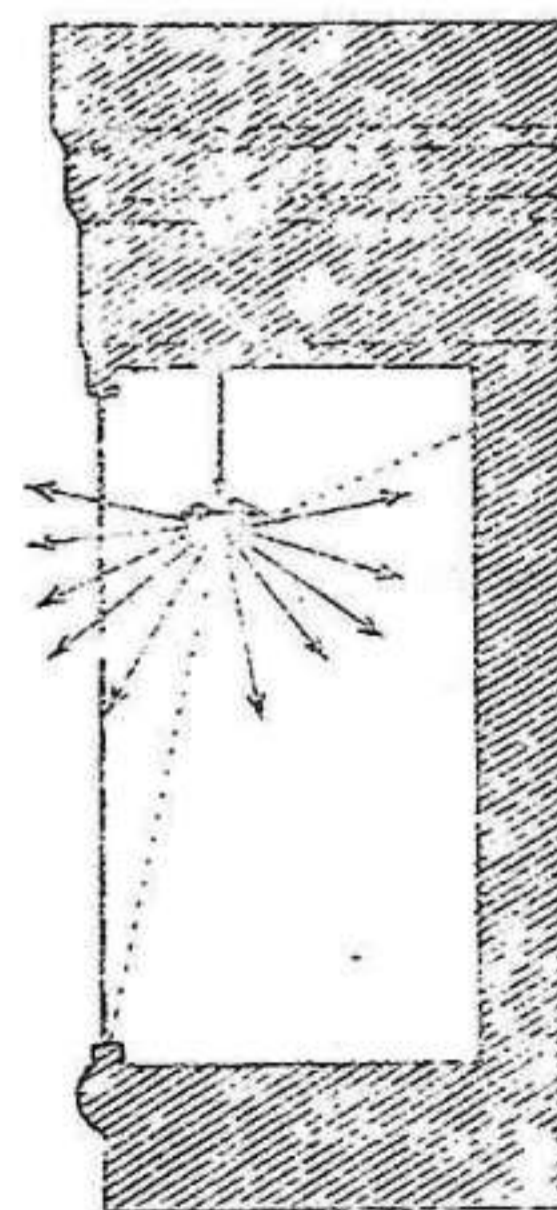
OBRES. — La brigada municipal està ocupada a la renovació de la clauveguera de la baixada de la Font d'En Llanes.

GRAF. CERETANIA. PUIGCERDA

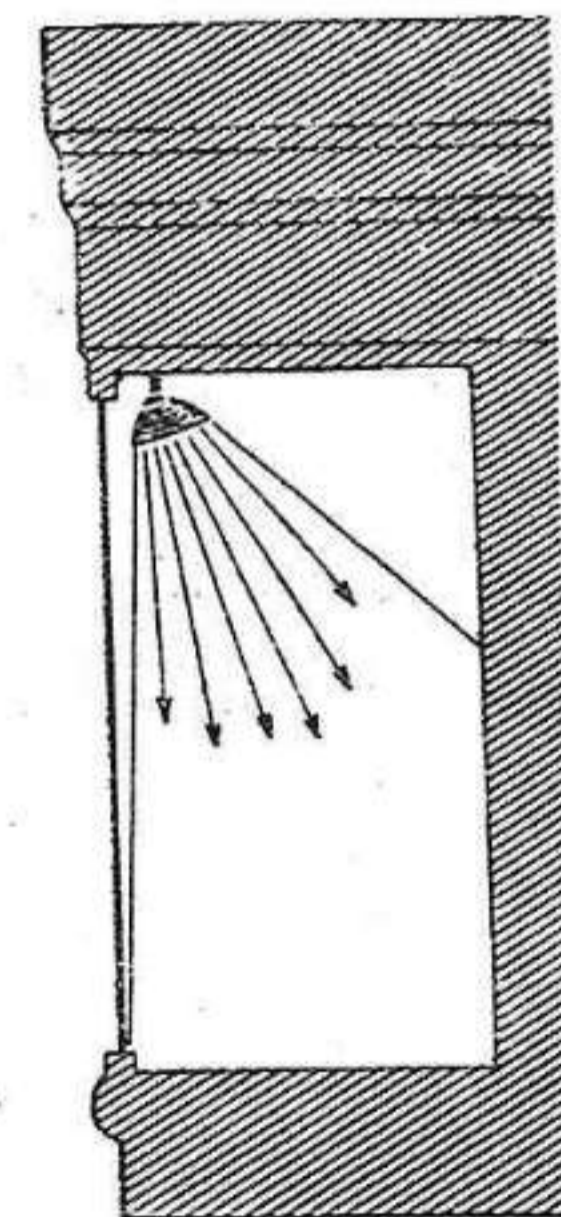
Com cal il·luminar els aparadors?

La bombeta nua enlluerna i perd la llum en totes direccions

Un reflector en forma de plat no evita l'enlluernament

Un reflector adequat evita l'enlluernament i concentra la llum sobre els objectes exposats

La importància d'una bona il·luminació a l'aparador és extraordinària.

Si us desplaueu, no gasteu més llum. Aproveiteu, però, la que consumeu.

Demaneu informacions a les nostres oficines

ENERGIA ELECTRICA DE CATALUNYA, S. A.
BARCELONA: Girona, 1
PUIGCERDA: Espanya, 7

PARA LAVAR
LANA
SEDA NATURAL
MEDIAS GUANTES
ETC
USE SIEMPRE

LAVA EN FRIO
NO ENCOJE
NO DEJA SOMBREADOS
AVIVA EL BLANCO
ABRILLANTA LOS
COLORES Y EL NEGRO
DA UN TACTO
SUAVISIMO

PRODUCTOS
FLOR DE JABÓN
LAYSE
CLAVELL

FLOR DE JABÓN LAYSE

VENEDORS DE PUIGCERDA I COMARCA:
Isidre Palomera, Antoni Planas, Agustí Mallol,
Vda. A. Molins, Vda. Andreu Lluís, Miquel Grau,
de Puigcerdà.

Pere Burges, de Llivia; Miquel Oliu, de Bellver;
Francesc Ramonet, de Martinet.

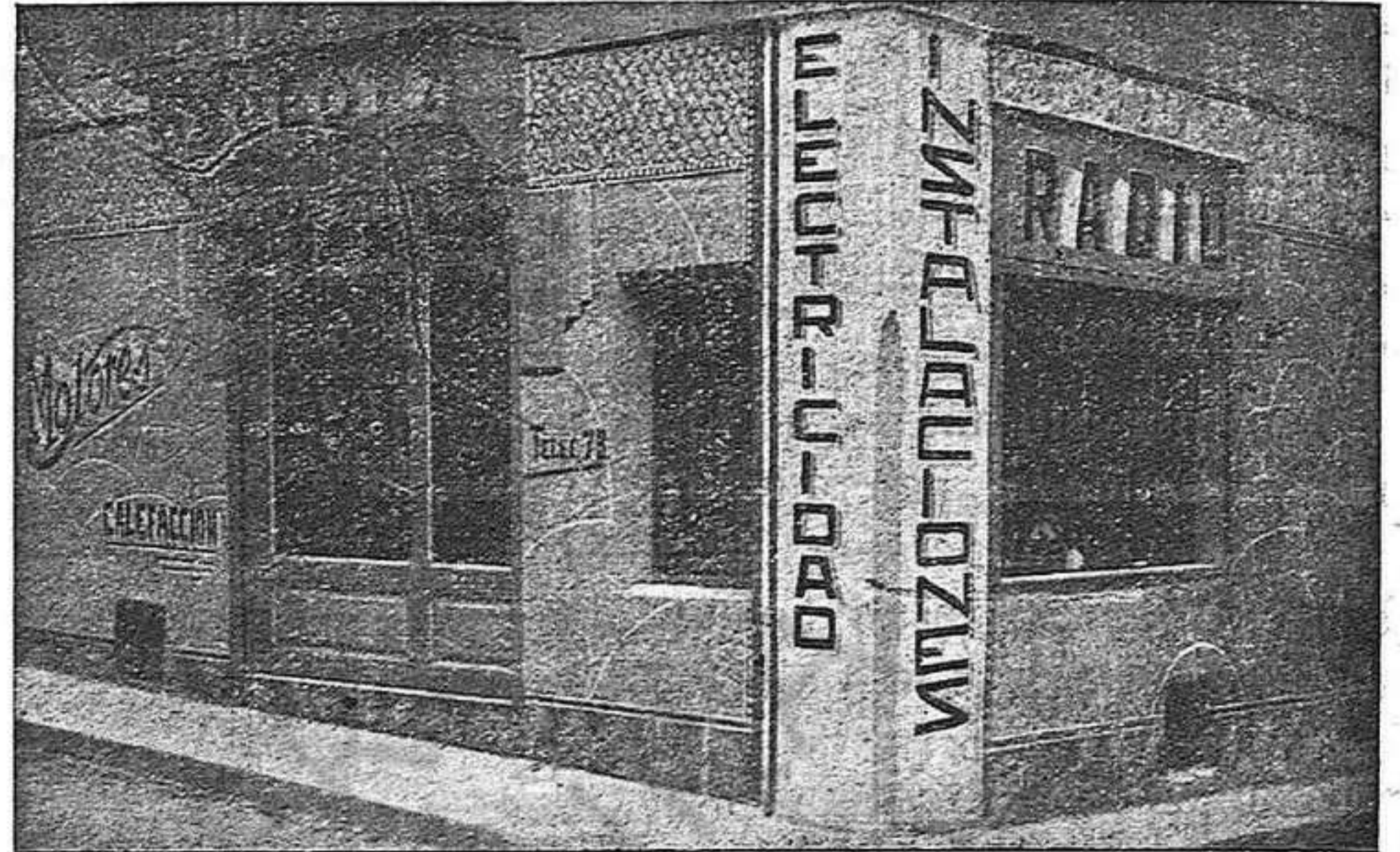
Dipositari exclusiu per la comarca:

ANTONI PALLARÉS

Llibertat, 43

Puigcerdà

ELECTRICITAT **J. CLOT** ESPANYA, 2

A Barcelona!

Per les necessitats del vostre negoci, per les exigències dels vostres afers, per les vostres comoditats, i per la bona estada a la ciutat comtal, hostatgeu-vos a

Pensión PELAYO

Pelai, 12 - Telèfon, 21513

La més cèntrica de Barcelona, junt a les parades dels autoòmnibus Hispano Targarina i Alsina Graells

HOTELLERIE CERDANE

el máxim confort
dins d'un ambient
cerdà

Vídua SALVAT
Bourg-Madame

Llibreria Cerdana

BOURG-MADAME

Corresponsal
de les primeres
Cases Editores
Franceses

Envio de llibres
per correu a qual-
sevol població

HOTEL *Terminus*

== TOT CONFORT ==

Dayant l'Estació del Transpirenenc
Meravelloses vistes panoràmiques
Cuina excel·lent - Servei acurat
Habitacions Espléndides

PREUS RAONABLES

RICARD ALTIMIRAS

Telefon, 8 - PUIGCERDA

Impresos per a Festes Majors

PROGRAMES :: CARNETS
NUMEROS PER A SORTEIG

Impremta CERETANIA :: Puigcerdà

EL MILLOR MATERIAL PER A CONSTRUCCIONS

ROCALLA S.A. BARCELONA

TELEFON: 20768

RELA ESTUDIS 14 y CANUDA 2

Representant per aquesta Comarca: JOAN PEIX - Revolució, 7 - Teléfon, 11-R PUIGCERDA

AVINGUDA SCHIERBECK

Venda de Xalets

Pagament a terminis i al comptat

Construccions a gust del comprador o ja edificades

Raó:
MIQUEL PONS Procurador
Puigcerdá

CARBOLUX

SUBSTITUT DE L'ANTRACITA
ense fum
ense suja
ense cendres } **EL MES NET**

Superioritat en calories sobre els altres combustibles

Infinítament superior a tots els millors aglomerats

De molta duració, poc pes i, per tant, d'economia insuperable

Adresseu comandes a:

Vídua de S. Arró - Telèfon 35 - Puigcerdá

Decorats i Treballs llisos de Guix

Encanyigats ordinaris
Encanyigats Metàl·lics SIMPLEX
els més bons i pràctics

Tots els enguixats són acabats amb guix blanc superior

Per encàrrecs:

Mareel·li FUXET
BOURG-MADAME

:: Sarrells - Cordons per a Barnussos, Batins i Païames ::

Fàbrica de Passamaneria i Teixits de Punt Novetat

en seda artificial, cotó, llana i fil de metall or i plata

VENTURA I COT Ltda.

LINCOLN, 15 (S. G.)

TELÉFON 72233

BARCELONA

(Vendes exclusivament a l'engrós)

:: Galons - Cintes - Borles - Cordons - Trenes - Agremants - Faixes ::

Especialitat en Sarrells per a Vanoves

Mallès per a Cortinatges i Transparents

CASA CONSTRUCTORA

J. VIÑAMATA

CONSTRUCCIONES DE HORMIGON, LADRILLO
Y REPARACIONES EN GENERAL

PROYECTOS Y PRESUPUESTOS GRATIS

Fontanella, 14-1.º, 2.ª
BARCELONA

Encargos: Pza. de los Héroes, 8
PUIGCERDA

JOAN ANGLADA VILARDEBO

ADVOCAT

Exercici en els partits
de Puigcerdá i Vic

Despatx a Vic: Riera, 31

URBANITZACIO DEULOFEU

Espaiosos solars per a edificar, en venda, esplèndida situació, prop de l'Estany, sèquia i parc, amb vistes sobre la Cerdanya Francesa i Espanyola, i altres situats prop del Camp de Golf. — Raó: ESTEVE ARRO (Cal Aldran). — PUIGCERDA

Turistes: A l'estiu i a l'hivern, el **GRAN HOTEL**

TIXAIRE

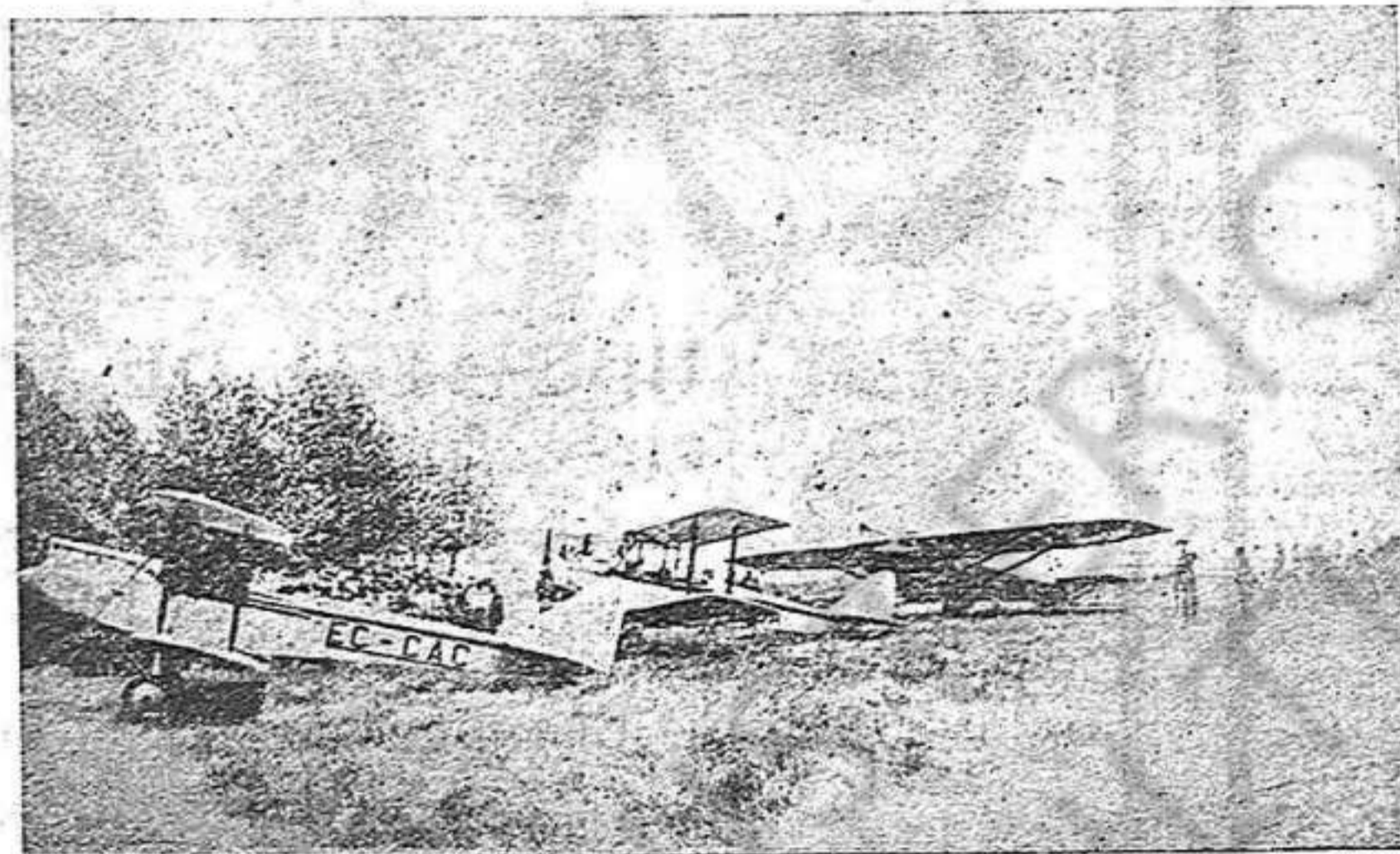
us ofereix el màxim confort dintre d'un ambient luxós i ensems discret

Magatzem de Materials
de Construcció

calc hidràulica
ciments
guix
rajoles, & &

Francesc BARNOLA

Rambla de Josep M.ª Martí
PUIGCERDA

Rajoleria i Teuleria
RICARD TUSET

GRAN ASSORTIT
DE RAJOLS
DE TOTES MENES
Fabricació acurada
Preus mòdics

Font d'En Lleres
PUIGCERDA

Feu fer els vostres impresos en català :: Encarregueu-los en aquesta Impremta

Anónima Alsina-Graells de Auto Transports

Societat General de Serveis Postals i Interurbans

A BARCELONA: Direcció i Oficines, Passeig de Gracia, núm. 18

Despatx de Bitllets, equipatges i encarrecs: Ronda Universitat, 4 - Telèfon 21163

Horari que regeix des del 8 d'Abril 1934, en les següents línies:

Seu d'Urgell - Calaf - Barcelona

Sortida Seu d'Urgell	12·15	4·00
» Organyà	12·45	4·30
» Oliana	13·30	5·15
» Pons	14·15	6·00
» Torà	14·50	7·00
» Calaf	15·15	7·15
Arribada Barcelona	17·45	10·30 f. c.

RETORN

Sortida Barcelona	14·45	
» Calaf	16·45	12·15
» Torà	17·05	12·40
» Pons	17·45	13·45
» Oliana	18·15	14·30
» Organyà	19·00	15·15
Arribada Seu d'Urgell	19·30	16·00

Barcelona - Puigcerda - Seu d'Urgell

Sortida Barcelona	6·15 f.c.	8·15 f.c.	14·15 f.c.
» Puigcerdà	7·—	10·—	17·45
» Martinet	7·45	10·45	18·30
Arribada Seu Urgell	8·30	11·30	19·15

RETORN

Sortida Seu d'Urgell	5·45	10·45	14·15	16·30
» Martinet	6·30	11·30	15·—	17·15
» Puigcerdà	7·15	12·15	15·45	18·—
Arribada Barcelona	11·30 f.c.		21·00 f.c.	22·20 f.c.

Seu d'Urgell - Andorra - Encamp

Sortida Seu d'Urgell	9·00	15·00	20·—
» Andorra Escaldes	9·45	15·45	20·45
Arribada Seu Urgell	10·00	16·00	

RETORN

Sortida d'Encamp	9·00	12·45
» Escaldes-Andorra	7·30	9·15
Arribada Seu Urgell	8·30	10·15